

mzdové i v podnicích, kde kolektivní smlouvy není. Zprávy tisk 2273 a 2461/1920 uvádějí, že oba zákony spolu se zákonem o účasti zaměstnanců ve správě dolů a na čistém zisku (čís. 143) jsou první etapou v soustavném postupu socialisace báňské těžby, ale dlužno se tázati, zda zákonodárce vyloučiti chtěl z dobrodiní této socialisace, byť jen v jednom směru, podniky, jejichž pracovní provoz nespočívá na smlouvě kolektivní. Jistě že nikoli. Mzdový výbor a důsledně i rozhodčí soud jest dán tedy stejně pro podniky, jež kolektivní smlouvu mají, jako pro podniky, kde jí není. Jiná by byla otázka, už shora nadhozená, kdyby kolektivní smlouva v podniku byla, avšak jednotlivec by se byl z ní vyzul. O tu však zde nejde a netřeba ji řešiti.

Čís. 2331.

Upisování nových akcií. Byl-li vyhrazen starým akcionářům jako celku jistý počet nových akcií, nebyla tím ještě vzata správní radě volnost rozdělití akcie na j e d n o t l i v é staré akcionáře dle volného uvážení.

(Rozh. ze dne 27. února 1923, Rv II 225/22.)

Akciová společnost Z. usnesla se, rozmnožiti akciový kapitál vydáním 6.000 nových akcií, z nichž 4.000 bylo vyhrazeno starým akcionářům. V upisovacím prospektu ze dne 21. září 1920 bylo na tři staré akcie přiznáno právo k úpisu dvou nových akcií; správní radě vyhrazeno právo přidělu upsaných akcií. Žalující firma učinila na základě pěti starých akcií, jež byly v knize akcionářů na ni připsány, a 436 plášťů akcií přihlášku na 294 nových akcií. Správní rada přidělila jí však pouze 3 nové akcie na oněch 5 starých akcií, zaujavši stanovisko, že ohledně 436 upisovacích práv neprokázala žalující firma potvrzeními majitelů, na něž pláště znějí, že jí svá upisovací práva skutečně prodali. Žalobu na uznání, že žalující firma splnila všechny podmínky pro upsání 294 nových akcií firmy Z. a že žalovaná akciová společnost Z. jest povinna to uznati a přiděliti žalující dalších 291 nových akcií, — procesní soud první stolice zamítl. Odvolací soud rozsudek potvrdil.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Duvod čís. 4 §u 503 c. ř. s. uplatňován jest vzhledem na mínění soudu odvolacího, že správní radě žalované firmy vyhrazena byla volnost rozhodnutí o přidělu nových akcií a že tedy žalující firma nebyla ve svých právech zkrácena tím, že jí přiděleny byly jen 3 nové akcie. Dovolání jest neoprávněno, což vysvítá z této úvahy: Podle 10. článku stanov žalované společnosti bylo ovšem vyhrazeno majitelům starých akcií přední právo na nové akcie tím způsobem, že dosavadní akcionáři měli nárok na tolik nových akcií, kolik měli starých. Tímto ustanovením nenabyla žalující firma práva na určitý počet nových akcií, neboť

jest v něm jen řeč o nároku všech akcionářů jako celku na určitý počet nových akcií, nikoliv o tom, jak mají tyto rozvrženy býti na jednotlivé akcionáře. Žalovaná společnost byla tudíž oprávněna, učiniti své prohlášení o tom v prospektu, jímž zvala staré akcionáře k upisování akcií nových. Dle podmínky čis. 10 tohoto prospektu ze dne 25. září 1920 zůstalo správní radě žalované společnosti úplně vyhrazeno právo repartice upsaných akcií. Že tato podmínka platila pro staré akcionáře právě tak, jako pro jiné upisovatele, zřejmě jest ze všeobecného znění uvedené podmínky čis. 10 a z jejího umístění v prospektu za podmínkami čis. 1 a 2, týkajícími se starých akcionářů, za podmínkou čis. 3, týkající se neakcionářů, a za podmínkami čis. 4 až 9, týkajícími se společně akcionářů i neakcionářů, načež ještě následuje upozornění, týkající se 4000 nových akcií, vyhrazených starým akcionářům. Podmínka čis. 10 prospektu neobsahuje omezení 10. článku stanov žalované společnosti, nýbrž jeho doplnění. Žalující firma tedy neprávem pokládá ji za neplatnou a celý emisní akt za zmatečný. Výhrada volného přidělu nových akcií starým akcionářům dle volného uvážení správní rady žalované společnosti jest výslovně a jasně obsažena též v upisovací přihlášce; je to přihláška pro akcionáře, jak její nadpis praví, nikoli pro neakcionáře. Upisovatel akcionář se podle jejího obsahu podvoluje nepodmíněně všem upisovacím podmínkám a uznává, že správní rada může přidělit nové akcie dle svého uvážení i rozhodnutí, jsouc oprávněna, za nepřidělené akcie vrátiti peníze, předem za ně zaplacené. Tuto přílohu předložila žalovaná strana a zástupce žalující firmy uznal ji za správnou, pročež dlužno její obsah vzíti za základ rozhodnutí tohoto sporu; vývody spisu dovolacího, vycházejícími z nesprávného předpokladu, že upisovací přihláška byla jednotná pro staré akcionáře i pro nové upisovatele, není třeba se zabývati. Žalující firma podepsala onu upisovací přihlášku svým zmocněncem; tím podrobila se podmínkám v ní obsaženým.

Čís. 2332.

Výnos ministerstva spravedlnosti ze dne 19. července 1921, čís. 25787 20 netýká se odhadu při posloupnosti ve statky střední velikosti (§ 8 zákona ze dne 7. srpna 1908 čís. 68 z. zák. pro Čechy).

(Rozh. ze dne 28. února 1923, R I 89/23.)

V pozustalostním řízení o statku střední velikosti stanovil notář jako soudní komisař přejímací cenu. Re k u r s n í s o u d usnesení notáře zrušil a nařídil doplnění řízení a nové stanovení přejímací ceny, mimo jiné z těchto důvodů: Dle ustanovení §u 8 zákona ze dne 7. srpna 1908 čís. 68 z. zák. nedohodnou-li se účastníci, stanoví soud po převzetí odhadu znalci, po vyslechnutí představenstva obce a po výsledku súčastných hodnotu statku dle několikanásobného čistého katastrálního výnosu dle svého nejlepšího uvážení, tak aby přejímatel mohl obstatí. Při tom znalec jest povinen udati skutečné předpoklady, na nichž jeho dobrozdání je založeno, jakož i ostatní podklady svého výpočtu